

Majandus- ja infotehnoloogiaministri 25. augusti 2023. a käskkirja nr 135 „Toetuse andmise tingimused valdkondlike digipöörete toetamiseks“ muutmise käskkirja eelnõu seletuskiri

I Sisukokkuvõte

Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite kasutamisel perioodil 2021–2027 on aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706) (edaspidi ühissätete määrus) artiklis 10 nimetatud partnerluslepe ning Vabariigi Valitsuse heaks kiidetud ja Euroopa Komisjoni kinnitatud rakenduskava „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027“ (edaspidi rakenduskava).

Rakenduskava elluviimiseks kehtestas majandus- ja infotehnoloogiaminister 25. augustil 2023. a käskkirja nr 135 „Toetuse andmise tingimused valdkondlike digipöörete toetamiseks“ (edaspidi käskkiri nr 135). Käskkirja nr 135 on varem muudetud majandus- ja infotehnoloogiaministri 1. novembri 2023. a nr 145, 8. veebruari 2024. a nr 19 ning justiits- ja digiministri 11. oktoobri 2024. a nr 74 käskkirjadega.

Eelnõuga lisatakse elluvijaks Haridus- ja Teadusministeerium ja partneriteks Transpordiamet ja Eesti Keele Instituut. Samuti muudetakse käskkirja nr 135 lisa, milles täpsustakse elluvijate ettepanekute alusel iga elluvijaga 2023- 2025. aasta eelarvet.

Eelnõus esitatakse partnerid elluvijate kaupa. Detailsemad tegevused esitatakse elluvijaga ja partnerite kaupa tegevuskavades.

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Justiits- ja Digiministeeriumi IKT rahastuse talituse digimuutuste valdkonnajuht Liilia Kristal (liilia.kristal@justdigi.ee, 5854 0487) ja IT-õiguse talituse nõunik Alar Teras (alar.teras@justdigi.ee, 5885 1053).

Esimese punktiga muudetakse käskkirja alljärgnevaid punkte:

Punktiga 1.1 muudetakse punktis 5.1 rakendusasutuse nime. Seoses ministeeriumite valitsemisalade ümberkorraldust puudutava Vabariigi Valitsuse seaduse (välja kuulutanud Vabariigi President 18.12.2024 otsus nr 499) muudatuse jõustumisega 1. jaanuaril 2025 läks meede üle Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt Justiits- ja Digiministeeriumile.

Punktiga 1.2 lisatakse punkti 5.3.1 elluvijana Haridus- ja Teadusministeerium.

Punktiga 1.3. muudetakse käskkirja punkti 5.6, milles muudetakse partnerite nimekirja, lisades Kliimaministeeriumi partneriks Transpordiameti, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi partneriks Maa- ja Ruumiameti ning Haridus- ja Teadusministeeriumil Eesti Keele Instituudi. Kuna käskkiri on suunatud erinevate valdkondade digipöörete elluviimiseks, siis partnerite kaasamisel lähtutakse sellest, kes on vastava valdkondliku digipöörde jaoks pädev ning otseselt seotud vastava valdkondliku digipöörde ning

selle tegevustega (näiteks partner vastutab konkreetse infosüsteemi, andmekogu, vms eest). Partnerite valikul tuleb lähtuda nende ülesannetest ning seosest tegevusega. Partneriteks võivad olla põhiseaduslikud institutsioonid, valitsusasutused ja nende hallatavad asutused, kohalikud omavalitsused ja nende hallatavad asutused, kohalike omavalitsuste liidud, mittetulundusühingud ja sihtasutused juhul, kui nad pakuvad otsest avalikku teenust.

Punktiga 1.4 täiendatakse punkti 9.1.5 sõnastust, millega tuleb rakendusüksusele esitada 15. jaanuariks esitavatele iga-aastasele vahearuandele ja järgneva aasta väljamaksete prognoosile lisaks poolaasta vahearuanne jooksva aasta 30. juuni seisuga 05. juuliks.

Punktiga 1.5. kehtestatakse käskkirja nr 135 lisa muudetud sõnastuses. Elluviija partnerid on loetletud toetuse andmise tingimusi kehtestavas käskkirjas ning tegevused elluviija ja partnerite kaupa tuuakse esile tegevuskavades. Lisaks täpsustatakse elluviijate ettepanekute alusel iga elluviija eelarvet.

Teise punktiga nähakse ette käskkirja nr 135 muudatuste rakendamine tagasiulatuvalt, 01. jaanuarist 2024.a, st nimetatud käskkirja kehtima hakkamisest. Tagasiulatuv rakendamine on vajalik, sest osaliselt on elluviijad koos oma uute partneritega juba alustanud eelnõu lisas märgitud tegevusi. Tegevuskavades olevate tegevuste ettevalmistamise käigus tõusetus vajadus täiendavate partnerite kaasamiseks.

Punktiga 1.4. kehtestatud poolaasta vahearuande esitamise kohustust kohaldatakse 01. jaanuarist 2025. a st esimesed poolaasta vahearanded esitatakse 30. juuni 2025. a seisuga 05. juuliks 2025. a. Aruandluskohustuse tagasiulatuv rakendamine ei ole vajalik, sest 2024. a kohta on aruanded rakendusüksusele juba esitatud.

II Käskkirja vastavus Euroopa Liidu õigusele

Käskkirja eelnõu on kooskõlas ühissätete määrusega.

III Käskkirja mõjud

Mõjud on hinnatud 25. augusti 2023. a käskkirja nr 135 seletuskirjas. Käskkirja muutmisega mõjud ei muutu.

IV TAT kooskõla valikukriteeriumitega

Kõigi rahastatavate tegevuste puhul on lähtutud Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ §-st 7.

V Käskkirja jõustumine

Käskkiri jõustub üldises korras, kuid rakendub tagasiulatuvalt alates 01. jaanuarist 2024. a, osaliselt alates 01. jaanuarist 2025. a (vt eespool eelnõukohase käskkirja teise punkti selgitust).

VI Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu edastatakse kooskõlastamiseks kõikidele ministeeriumitele, Euroopa Komisjonile, perioodi 2021–2027 seirekomisjonile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele ning arvamuse

avaldamiseks Riigikantseleile, Riigi Infosüsteemi Ametile, Eesti Linnade ja Valdade Liidule, Registrate ja Infosüsteemide Keskusele, Keskkonnaagentuurile, Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele, Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutusele, Eesti Rahvakultuuri Keskusele, Eesti Rahvusraamatukogule, Eesti Rahvusringhäälingule, Muinsuskaitseametile, Rahvusarhiivile, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile, Maksu- ja Tolliametile, Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele, Rahapesu Andmebüroole, Põllumajandus ja Toiduametile, Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile, Häirekeskusele, Politsei- ja Piirivalveametile, Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusele, sihtasutusele Põhja-Eesti Regionaalhaigla, Ravimiametile, Sotsiaalkindlustusametile, Terviseametile, Tervise Arengu Instituudile, Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele, Eesti Keele Instituudile, Transpordiametile, Maa- ja Ruumiametile.